

ग्रामीण कृषी मौसम सेवा

भारत मौसम विभाग

प्रायोगिक ब्लॉक लेव्हल अॅग्रोमेट अॅडव्हायझरी बुलेटिन
(आयएमडी आणि आयसीएआर चा संयुक्त उपक्रम)

हवामानावर आधारित कृषि सल्ला

दिनांक : 28-09-2023

नागपूर(महाराष्ट्र) मध्ये रामटेक ब्लॉक करा साठी हवामान पूर्वानुमान - वर जारी :2023-09-28 (पुढील पाच दिवसांसाठी सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत वैध)

हवामान घटक	2023-09-29	2023-09-30	2023-10-01	2023-10-02	2023-10-03
पर्जन्यमान (मिमी)	11.5	15.1	17.5	19.3	21.1
कमाल तापमान (अं.से)	31.8	31.3	31.1	30.6	29.5
किमान तापमान (अं.से)	23.1	22.8	23.2	23.4	23.6
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (टक्के)	81	83	87	89	86
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (टक्के)	61	63	67	69	66
वाऱ्याचा वेग(किमी/तास)	6	6	6	6	6
वाऱ्याची दिशा(अंश)	211	196	301	228	332
मेघाच्छादन (ऑक्टा)	8	8	7	7	7

हवामान सारांश / चेतावणी:

• तालुक्यामध्ये, भारतीय हवामान विभाग, प्रादेशिक हवामान केंद्र, नागपूर द्वारा प्राप्त तालुकास्तरीय मूल्यवर्धित अंदाजानुसार, पुढील पाच दिवस दिनांक २९ सप्टेंबर ते ०३, ऑक्टोबर, २०२३ दरम्यान आकाश आंशिक ते मुख्यतः ढगाळ राहण्याची शक्यता, • दिनांक २९ व ३० सप्टेंबर व आणि ०१, ०२ व ०३ ऑक्टोबर २०२३ रोजी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाचा पाऊस होण्याची शक्यता वर्तविण्यात आली आहे. • दिनांक २९ व ३० सप्टेंबर आणि ०१ ऑक्टोबर, २०२३ रोजी मेघगर्जनेसह विजांचा कडकडाट होण्याची शक्यता वर्तविण्यात आली आहे. • विस्तारित स्वरूपाच्या अंदाज प्रणालीनुसार विदर्भामध्ये दिनांक ०१ ते ०७ ऑक्टोबर २०२३ दरम्यान च्या आठवड्यामध्ये पाऊस हा सरासरी पेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता तर कमाल व किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता वर्तविण्यात आली आहे.

कृषि सल्ला:

• पावसाचा अंदाज लक्षात घेता, आंतरमशागतीची कामे, कृषी रसायनांच्या (कीटकनाशके, बुरशीनाशके इत्यादी) फवारणी ची कामे पुढील १ ते २ दिवस स्थानिक शांत व स्वच्छ हवामान परिस्थितीचा अंदाज लक्षात घेऊन सुरु ठेवावी. • परिपक्व अवस्थेतील उडीद, मुग, लवकर पेरणी केलेले व लवकर परिपक्व होणारे सोयाबीन पिकाची काढणी पुढील १ ते २ दिवस शांत व स्वच्छ हवामान परिस्थितीचा अंदाज घेऊन सुरु ठेवावी. • कापणी केलेला शेतमाल उंच वटा असलेल्या ठिकाणी साठवावा तसेच प्लास्टिक शीटच्या सहाय्याने झाकून ठेवावा. • मागील आठवड्यामध्ये झालेल्या पावसामुळे पिक क्षेत्रामध्ये पाणी साचले असल्यास अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा तसेच पुढील पावसाचा अंदाज लक्षात घेता पिक क्षेत्रामध्ये पावसाचे पाणी दीर्घकाळ साचून राहणार नाही याची काळजी घ्यावी. • विजांचा कडकडाट होण्याची शक्यता लक्षात घेता गाय, म्हैस, शेळ्या, मेंढ्यांव इतर पाळीव जनावरे मोकळ्या जागेत चरावयास सोडण्याचे टाळावे. जनावरे हे खुल्या पाण्याचे स्त्रोत, नदी किंवा तलाव व ट्रॅक्टर व इतर धातूच्या अवजारांपासून दूर ठेवावे. • स्थानिक हवामान अंदाज व सूचना यांचा अंदाज घेऊनच शेती कामाचे संधिजन्य सल्ला घ्यावे. • स्थानिक हवामान अंदाज व मेघगर्जनेसह विजांचा कडकडाट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, शेतकरी व शेतमजूर यानी सुरक्षित ठिकाणी आसरा घ्यावा. शेतातील कामे शक्यतो सकाळच्या वेळी उरकून घेण्याला प्राधान्य द्यावे. • शेतमजूराना शेतामध्ये इतरित समूहाने काम करू न देता दोन व्यक्तीमध्ये जास्त जास्त कामे करावे. शेतमजूर आसरा घेताना पाण्याचे स्त्रोत विहीर, तलाव, नदी इत्यादी, उंच ठिकाणे (डांड, डॅम, टँक), धातूचे अवजारे या पासून दिवस स्थानिक शांत व स्वच्छ हवामान परिस्थितीचा अंदाज लक्षात घेऊन सुरु ठेवावी. • जनावरे जास्त जास्त अतिसार आसरा घ्यावा. उंच ठिकाणावर वीज ऑनघेतलेले असल्याने कोणत्याही परिस्थितीमध्ये झाडाखाली आसरा घेणे टाळावे. • पिक निहाय सल्ला.

जनावर माकव्या जागत चरावयास साडण्याच टाळाव. जनावर ह खुल्या पाण्याच स्नात, नदा।कवा तलाव व ट्रक्टर व इतर धातूच्या अवजारांपासून दूर ठेवावे. • स्थानिक हवामान अंदाज व सूचना यांचा अंदाज घेऊनच शेती कामाचे **सिंधिपासदिस सल्ला:** स व मेघगर्जनेसह विजांचा कडकडाट होण्याची शक्यता लक्षात घेता, शेतकरी व शेतमजूर यांनी सुरक्षित ठिकाणी आसरा घ्यावा. शेतातील कामे शक्यतो सकाळच्या वेळी उरकून घेण्याला प्राधान्य द्यावे. •

शेतमजुरांना शेतामध्ये कामे करताना सुरक्षा नियमांचा काटेकोरपणे पालन करावे. (कीटकनाशके, बुरशीनाशके इत्यादी) फवारणीची कामे पुढील १ ते २ दिवसां स्थानिक शांत व स्वच्छ हवामान परिस्थितीचा अंदाज लक्षात घेऊन सुरु ठेवावी. •

जोस्तोत जोस्त अंतरावर आसरा घ्यावा. उच्च ठिकाणांवर चीज ओवणेत होत असल्याने कोणत्याही परिस्थितीमध्ये झाडाखाली आसरा घेणे टाळावे. **पिक निहाय सल्ला:**

पिक	पिक निहाय सल्ला
कपाशी	<p>• पावसाचा अंदाज लक्षात घेता, आंतरमशागतीची कामे, कृषी रसायनांच्या (कीटकनाशके, बुरशीनाशके इत्यादी) फवारणी ची कामे पुढील १ ते २ दिवस स्थानिक शांत व स्वच्छ हवामान परिस्थितीचा अंदाज लक्षात घेऊन सुरु ठेवावी. • मागील आठवड्यामध्ये झालेल्या पावसामुळे पिक क्षेत्रामध्ये पाणी साचले असल्यास अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा तसेच पुढील पावसाचा अंदाज लक्षात घेता पिक क्षेत्रामध्ये पावसाचे पाणी दीर्घकाळ साचून राहणार नाही याची काळजी घ्यावी. • कपाशी पिकामध्ये पाते, फुले आणि बोंडे लागण्याच्या अवस्थेत मागील आठवड्यातील उच्च आर्द्रता, ढगाळ हवामान आणि सततच्या पावसामुळे आंतरिक बोंड सड या रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आला आल्यास, व्यवस्थापनासाठी विकसित अवस्थेतील बोन्डाना चिकटलेल्या वाळलेल्या पाकव्या गोळा करून शेताबाहेर नष्ट कराव्या. नत्रयुक्त खतांचा अतिरिक्त वापर टाळावा. कापूस पिकाच्या अतिरिक्त वनस्पती वाढीस प्रतिबंध करा. पिक क्षेत्रात पाणी साचू नये म्हणून शेतात पाण्याचा निचरा योग्य प्रकारे करावा. या रोगास प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून कॉपर ऑक्सिक्लोराईड ५० डब्ल्यूपी २५ ग्राम प्रती १० लिटर पाणी या प्रमाणात १५ दिवसांच्या अंतराने बोंडे विकसित होण्याच्या सुरुवातीच्या फवारणी करावी. शिफारस केलेल्या कीटकनाशकांच्या फवारणीने रस शोषक किडीचे व्यवस्थापन करावे. • मागील आठवड्यातील उच्च आर्द्रता, ढगाळ हवामान आणि सततच्या पावसामुळे कपाशीच्या पिकावर टारगेट लीफ स्पॉट, अल्टरनेरिया पानावरील ठिपके, मायरोथेसिम पानावरील ठिपके, बाह्य बुरशीजन्य बोंड सड या व्यवस्थापनासाठी रोगप्रतिबंधक फवारणी घेण्याचा सल्ला दिला जातो. प्रोपिनेब ७० डब्ल्यूपी २५-३० ग्राम किंवा अझॉक्सीस्ट्रोबिन १८.२ % डब्ल्यू/डब्ल्यू + डायफेनोकोनाझोल ११.४ % डब्ल्यू/डब्ल्यू एससी १० मिली किंवा फ्लूक्सापायरोक्सॅड १६७ g/l + पायराक्लोस्ट्रोबिन ३३३ g/l एससी ६ ग्रॅम किंवा कार्बेन्डाझिम ५० डब्ल्यूपी २० ग्राम किंवा प्रोपीकोनाझोल २५ ईसी १० मिली किंवा पायराक्लोस्ट्रोबिन ५ % + मेटेरांम ५५ % डब्ल्यूजी २० ग्राम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. • कपाशीतील मूळ कुज, मर व जिवाणूजन्य पानावरील करपा रोगाच्या व्यवस्थापनासाठी ट्रायकोडर्मा प्र. (ट्रायकोडर्मा हर्झियानम किंवा ट्रायकोडर्मा व्हीरीडी) १ % डब्ल्यूपी ५० ग्राम किंवा कार्बेन्डाझिम ५० डब्ल्यूपी २० ग्राम प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून प्रादुर्भाव ग्रस्त व नजीकच्या प्रादुर्भाव ग्रस्त झाडांना आळवणी करावी.</p>
कपाशी	<p>• पावसाचा अंदाज लक्षात घेता, आंतरमशागतीची कामे, कृषी रसायनांच्या (कीटकनाशके, बुरशीनाशके इत्यादी) फवारणी ची कामे पुढील १ ते २ दिवस स्थानिक शांत व स्वच्छ हवामान परिस्थितीचा अंदाज लक्षात घेऊन सुरु ठेवावी. • मागील आठवड्यामध्ये झालेल्या पावसामुळे पिक क्षेत्रामध्ये पाणी साचले असल्यास अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा तसेच पुढील पावसाचा अंदाज लक्षात घेता पिक क्षेत्रामध्ये पावसाचे पाणी दीर्घकाळ साचून राहणार नाही याची काळजी घ्यावी. • कपाशी मध्ये फुलोरा अवस्थेत २ टक्के युरिया ची आणि बोंडे विकसित होण्याच्या अवस्थेत २ टक्के डीएपी ची फवारणी करावी. • कपाशीमधील नैसर्गिक पाते व फुलगळ टाळण्यासाठी एनएए ४.५ एसएल ४ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. कपाशीमधील अतिरिक्त कायिक वाढीस प्रतिबंध करण्यासाठी मेपीकेट क्लोराईड १० मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून सध्याच्या पावसाच्या उघाडीनंतर स्वच्छ व शांत हवामान परिस्थितीचा अंदाज घेऊन करावी. • कपाशी पिकामध्ये फुलकिडे किडीचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास आणि आर्थिक नुकसान पातळी गाठत असल्यास थायमीथोक्झाम २५ % डब्ल्यूजी २ ग्राम प्रती १० लिटर पाणी (१००ग्राम प्रती हेक्टर) किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ८.४ मिली प्रती १० लिटर पाणी (४२० मिली प्रती हेक्टर) या प्रमाणात सध्याच्या पावसाच्या उघाडीनंतर स्वच्छ व शांत हवामान परिस्थितीचा अंदाज घेऊन करावी. • ज्या ठिकाणी कपाशीचे पिक ६० ते ९० दिवसांचे आहे अशा ठिकाणी तुडतुडे किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास आणि आर्थिक नुकसान पातळी गाठत असल्यास, फ्लॉनिकॅमिड ५० डब्ल्यूजी @ ४ ग्राम प्रती १० लिटर पाणी (२०० ग्राम प्रती हेक्टर) किंवा डिनोटेफुरान २० एसजी ३ ग्राम प्रती</p>
पिक	<p>१० लिटर पाणी (१५० ग्राम प्रती हेक्टर) किंवा पिक निहाय सल्ला ७.८ एसएल ३ मिली प्रती १० लिटर पाणी</p>
	<p>(६९६) मिली प्रती हेक्टर) किंवा अतिरिक्त पातळी गाठत असल्यास आर्थिक नुकसान पातळी गाठत असल्यास थायमीथोक्झाम २५ % डब्ल्यूजी २ ग्राम प्रती १० लिटर पाणी (१००ग्राम प्रती हेक्टर) किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ८.४ मिली प्रती १० लिटर पाणी (४२० मिली प्रती हेक्टर) या प्रमाणात सध्याच्या पावसाच्या उघाडीनंतर स्वच्छ व शांत हवामान परिस्थितीचा अंदाज घेऊन करावी. • ज्या ठिकाणी कपाशीचे पिक ६० ते ९० दिवसांचे आहे अशा ठिकाणी तुडतुडे किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास आणि आर्थिक नुकसान पातळी गाठत असल्यास, फ्लॉनिकॅमिड ५० डब्ल्यूजी @ ४ ग्राम प्रती १० लिटर पाणी (२०० ग्राम प्रती हेक्टर) किंवा डिनोटेफुरान २० एसजी ३ ग्राम प्रती</p>

पिक	% डब्ल्यूपा (१२५० ग्रॅम/हेक्टर) किंवा पिक मिसळण्याबरोबर २२.५२ % w/w एससा (४०० मि.ली./हेक्टर) किंवा फवारणीची पातळी १३३.७१ + इपॉक्सीकोनाइड ५०.०/१ एससी (७५६ मि.ली./हेक्टर) प्रतिबिंधात्मक फवारणी करावी. सोयाबीनच्या शेताभरण्याच्या अवस्थेत टक्के बुरशीनाशक (३०० ग्रॅम यांच्या १० लिटर पाणी) फवारणी करावी. शेतकरी बांध्यांनी सोयाबीन पिकांमध्ये नियमित अंतराने शेताच्या ३ ते ४ ठिकाणी कॅड/अव्ही (२५० ते ३०० मि.ली. प्रति हेक्टर) किंवा नॉक्लेथिन ०.५ २५ % + इंडोक्साकार्ब ०.४ ५० % एससी (८२५ ते ७९५ मि.ली. प्रति हेक्टर) किंवा क्लोरॉटॅनीलीप्रोल १८.५ % एससी (१९० मि.ली. प्रति हेक्टर) किंवा सबबिप्रियासाईड मॅट हॉइल + शेतकरी बांध्यांनी अत्याधिक पाण्याच्या शिकार पध्दतीत बांध्यांसाठी सोयाबीन शेताने बडोपट ०.५ % एससी (४०० मि.ली./हेक्टर) किंवा फ्लोन्डियासाईड २.० % डब्ल्यूपा (२५० ते ३०० ग्रॅम प्रति हेक्टर) किंवा लॅम्बडा- सायहलोथीन ०.४.१० % एसएस (३०० मि.ली./हेक्टर) किंवा प्रोफेनोफोस ५० % ईसी (१ लिटर प्रति हेक्टर) किंवा स्पिनेटोरम ११.७० % एससी (४५० म
भात	<ul style="list-style-type: none"> पावसाचा अंदाज लक्षात घेता, आंतरमशागतीची कामे, कृषी रसायनांच्या (कीटकनाशके, बुरशीनाशके इत्यादी) फवारणीची कामे तसेच उभ्या पिकात खते देण्याची कामे पुढील २ ते ३ दिवस स्थानिक शांत व स्वच्छ हवामान परिस्थितीचा अंदाज लक्षात घेऊन सुरु ठेवावी. जमिनीची तपासणी करून योग्य प्रमाणात रासायनिक खताचा वापर केल्यास शेती किफायतशीर होते. सर्वसाधारणपणे १०० किलो नत्र, ५० किलो स्फुरद व ५० किलो पालाश प्रति हेक्टरी द्यावे. संपूर्ण स्फुरद व पालाश आणि नत्राची अर्धी मात्रा चिखलावर तर उरलेली नत्राची अर्धी मात्रा दोन समान हप्त्यात (फुटवे फुटण्याच्या वेळी साधारणपणे ३० दिवसांनी आणि लोंबी येण्याच्या सुरुवातीस साधारणपणे ६० दिवसांनी) विभागून द्यावी. खोडकिडीच्या व्यवस्थापनासाठी हेक्टरी २० या प्रमाणे कामगंध सापळे लावावे. टायकोग्रामा जापोनिकम (टायकोकार्ड) हे परोपजीवी किटक हेक्टरी ५०,००० अंडी या प्रमाणात दर ७ दिवसांच्या अंतराने ३ ते ४ वेळा सोडावे. शेतात १० % किडग्रस्त फुटवे दिसताच क्लोरॅन्टॅनीलीप्रोल ०.४ % दाणेदार @ १० कि.ग्रॅ. किंवा कारटॅप हायड्रोक्लोराईड ४ जी @ १८ कि.ग्रॅ. किंवा फीप्रोनिल ०.३ जी @ २५ कि.ग्रॅ. प्रति हेक्टर बांधीमध्ये पाणी असतांना टाकावे किंवा क्लोरॅन्टॅनीलीप्रोल १८.५ % एस.सी. @ ३ मि.ली. प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. गादमाशी:- कार्बोफ्युरॉन ३ % दाणेदार @ २५ किलो ग्रॅम प्रति हेक्टरी बांधीमध्ये ७ ते १० सेमी. पाणी, असतांना वापरावे. बांधीमधील पाणी ४ ते ५ दिवस बांधीबाहेर काढू नये. करपा:- हेक्झाकोन्झॅनॉल ५ % ई.सी. @ २० मि.ली. किंवा मॅकोझेब ७५% प्रवाही @ ३० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. कडाकरपा:- कॉपर हैड्रॉक्साईड ५३.८ % टक्के डी एफ @ ३० ग्रॅम + स्ट्रेप्टोसायक्लीन @ १.५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. धान लावणीनंतर रोपाची मुळे चांगली रुजेपर्यंत बांधीत पाण्याची पातळी २.५ से.मी. (एक इंच) ठेवावी. यानंतर दाणा पक्क होईपर्यंत ही पातळी साधारणतः ५ से.मी. (दोन इंच) पर्यंत वाढवावी.
मोसबी	<ul style="list-style-type: none"> पावसाचा अंदाज लक्षात घेता, आंतरमशागतीची कामे, कृषी रसायनांच्या (कीटकनाशके, बुरशीनाशके इत्यादी) फवारणीची कामे पुढील १ ते २ दिवस स्थानिक शांत व स्वच्छ हवामान परिस्थितीचा अंदाज लक्षात घेऊन सुरु ठेवावी. मागील आठवड्यामध्ये झालेल्या पावसामुळे पिक क्षेत्रामध्ये पाणी साचले असल्यास अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा तसेच पुढील पावसाचा अंदाज लक्षात घेता पिक क्षेत्रामध्ये पावसाचे पाणी दीर्घकाळ साचून राहणार नाही याची काळजी घ्यावी. फळांवरची फॉयटॉफथोराची तपकिरी कूज साठी फॉसेटिल ए. ल २.५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात (ऑगस्ट आणि सप्टेंबरमध्ये दोनदा ४० दिवसांच्या अंतराने) पानांवार फवारणी करावी. फळ माशीच्या नियंत्रणासाठी हेक्टरी २०-२५ मिथाइल युजेनॉलचे काम गंध सापळे लावणे. प्रत्येक १५-२० दिवसांच्या अंतराने आमिष (मिथाइल युजेनॉल) बदलावे. फळांच्या परिपक्वतेच्या अवस्थेत फळांचा रंग बदलाच्या वेळी फळ रस शोषण करणाऱ्या पतंगाच्या व्यवस्थापनासाठी कडलिंगाचे तेल १० मि. लि./लिटर किंवा पेटोलियम फवारणी तेल (खनिज तेल) २० मि.लि./लिटर १०-१५ दिवसांच्या अंतराने, फळांची तोडणी होईपर्यंत करावी. बगीच्यात झाडाखाली पडलेली फळे एकत्र करून कंपोस्ट खड्ड्यात पुरून टाकावीत. आंबिया बहारातील फळांचा फळांचा आकार वाढवण्यासाठी १.५ किलो मोनोपोटाशियम फॉस्फेट/युरिया/पोटॅशियम नायट्रेट/ डायमोनियम फॉस्फेट आणि जिबर्लिक ऍसिड (GA³) १.५ ग्रॅम १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. आंबिया बहारांमध्ये फळ गळटाळण्यासाठी १००. लिटर पाण्यात कार्बेन्डाझिम १०० ग्रॅम आणि GA³ किंवा 2,4-डी किंवा नॅफथालीन एसिटीक ऍसिड (NAA) १.५ ग्रॅम १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.

फळे आणि भाजीपाला पिक निहाय सल्ला:

फळे आणि भाजीपाला पिक	फळे आणि भाजीपाला पिक निहाय सल्ला
पपई	<ul style="list-style-type: none"> पपईची ६ आठवड्यांची रोपे २.५ x २.५ मीटर अंतरावर लावावी.
वांगे	<ul style="list-style-type: none"> लक्षात घेता, आंतरमशागतीची कामे, कृषी रसायनांच्या (कीटकनाशके, बुरशीनाशके इत्यादी) फवारणीची कामे पुढील १ ते २ दिवस स्थानिक शांत व स्वच्छ हवामान परिस्थितीचा अंदाज लक्षात घेऊन सुरु ठेवावी. मागील आठवड्यामध्ये झालेल्या पावसामुळे पिक क्षेत्रामध्ये पाणी साचले असल्यास अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा तसेच पुढील पावसाचा अंदाज लक्षात घेता पिक क्षेत्रामध्ये पावसाचे पाणी दीर्घकाळ साचून राहणार नाही याची काळजी घ्यावी. फळांवरची फॉयटॉफथोराची तपकिरी कूज साठी फॉसेटिल ए. ल २.५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात (ऑगस्ट आणि सप्टेंबरमध्ये दोनदा ४० दिवसांच्या अंतराने) पानांवार फवारणी करावी. फळ माशीच्या नियंत्रणासाठी हेक्टरी २०-२५ मिथाइल युजेनॉलचे काम गंध सापळे लावणे. प्रत्येक १५-२० दिवसांच्या अंतराने आमिष (मिथाइल युजेनॉल) बदलावे. फळांच्या परिपक्वतेच्या अवस्थेत फळांचा रंग बदलाच्या वेळी फळ रस शोषण करणाऱ्या पतंगाच्या व्यवस्थापनासाठी कडलिंगाचे तेल १० मि. लि./लिटर किंवा पेटोलियम फवारणी तेल (खनिज तेल) २० मि.लि./लिटर १०-१५ दिवसांच्या अंतराने, फळांची तोडणी होईपर्यंत करावी. बगीच्यात झाडाखाली पडलेली फळे एकत्र करून कंपोस्ट खड्ड्यात पुरून टाकावीत. आंबिया बहारातील फळांचा फळांचा आकार वाढवण्यासाठी १.५ किलो मोनोपोटाशियम फॉस्फेट/युरिया/पोटॅशियम नायट्रेट/ डायमोनियम फॉस्फेट आणि जिबर्लिक ऍसिड (GA³) १.५ ग्रॅम १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. आंबिया बहारांमध्ये फळ गळटाळण्यासाठी १००. लिटर पाण्यात कार्बेन्डाझिम १०० ग्रॅम आणि GA³ किंवा 2,4-डी किंवा नॅफथालीन एसिटीक ऍसिड (NAA) १.५ ग्रॅम १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.

फळीपालना भागीपत्राला पपडपिक	फळे आणि भाजीपाला पिक निहाय सल्ला फळे आणि भाजीपाला पिक निहाय सल्ला
वागे	<ul style="list-style-type: none"> पपडपिकची ६ आठवड्यांची रोपे २.५ x २.५ मीटर अंतरावर लावावी. पिकावसाचा अंदाज लक्षात घेता, आंतरमशागतीची कामे (खुरपणी/डवरणी), कृषी रसायनांच्या (कीटकनाशके, बुरशीनाशके इत्यादी) फवारणीची कामे पुढील २ ते ३ दिवस पुढे हवामान स्वच्छ व शांत होण्याची वातावरण तयार होईपर्यंत करावी. • मागील आठवड्यामध्ये झालेल्या पावसामुळे पिक क्षेत्रामध्ये पाणी साचले असल्यास अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा तसेच पुढील पावसाचा अंदाज लक्षात घेता पिक क्षेत्रामध्ये पावसाचे पाणी दीर्घकाळ साचून राहणार नाही याची काळजी घ्यावी. • सततच्या पावसामुळे टमाटे पिकावर लवकर येणारा करपा रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास व आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडत असल्यास स्वच्छ व शांत हवामान परिस्थिती असताना अझोक्सीस्ट्रोबिन २३ % एससी ५०० मिली प्रति हेक्टर किंवा पायराक्लोस्ट्रोबिन २० % डब्ल्यूजी ३७५ ते ५०० ग्राम प्रति हेक्टर किंवा लॅम्बडा-सायहॅलोथ्रीन ०४.९० % एससी ३०० मिली प्रति हेक्टर किंवा स्पिनोसॅड ४५ % एससी १६२ ते १८७ मिली प्रति हेक्टर किंवा थियाक्लोप्रिड २१.७० % एससी ७५० मिली प्रति हेक्टर किंवा क्लोरॉटॉनिलप्रोल ०९.३० % + लॅम्बडा-सायहॅलोथ्रीन ०४.६० % झेडसी २०० मिली प्रति हेक्टर या प्रमाणात ५०० लिटर पाण्यात मिसळून कोणत्याहीएका कीटकनाशकाची फवारणी करावी.
टोमॅटो	<ul style="list-style-type: none"> पावसाचा अंदाज लक्षात घेता, आंतरमशागतीची कामे (खुरपणी/डवरणी), कृषी रसायनांच्या (कीटकनाशके, बुरशीनाशके इत्यादी) फवारणीची कामे तसेच उभ्या पिकात खते देण्याची कामे पुढील २ ते ३ दिवस पुढे ढकलावी. • मागील आठवड्यामध्ये झालेल्या पावसामुळे पिक क्षेत्रामध्ये पाणी साचले असल्यास अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा तसेच पुढील पावसाचा अंदाज लक्षात घेता पिक क्षेत्रामध्ये पावसाचे पाणी दीर्घकाळ साचून राहणार नाही याची काळजी घ्यावी. • सततच्या पावसामुळे टमाटे पिकावर लवकर येणारा करपा रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास व आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडत असल्यास स्वच्छ व शांत हवामान परिस्थिती असताना अझोक्सीस्ट्रोबिन २३ % एससी ५०० मिली प्रति हेक्टर किंवा पायराक्लोस्ट्रोबिन २० % डब्ल्यूजी ३७५ ते ५०० ग्राम प्रति हेक्टर किंवा लॅम्बडा-सायहॅलोथ्रीन ०४.९० % एससी ३०० मिली प्रति हेक्टर किंवा स्पिनोसॅड ४५ % एससी १६२ ते १८७ मिली प्रति हेक्टर किंवा थियाक्लोप्रिड २१.७० % एससी ७५० मिली प्रति हेक्टर किंवा क्लोरॉटॉनिलप्रोल ०९.३० % + लॅम्बडा-सायहॅलोथ्रीन ०४.६० % झेडसी २०० मिली प्रति हेक्टर या प्रमाणात ५०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.

पशुधन विषयक निहाय सल्ला:

पशुधन विषयक	पशुधन विषयक निहाय सल्ला
गाय	<ul style="list-style-type: none"> गोठयातील जमीन कोरडी ठेवावी व स्वच्छता राखावी. • बुरशी लागू नये यासाठी जनावरांचे खाद्य व चारा सुरक्षित साठवावा. • जनावरांच्या गोठयाचा सभोवतालील परिसर स्वच्छ व निरोगी ठेवावा आणि गोठयाभोवती असलेली अनावश्यक झाडे झुडुपे काढून टाकावीत. • नवीन हिरवा चारा जास्त प्रमाणात खाण्यास जनावरांना प्रतिबंध करावा.
बकरा किंवा बकरी	<ul style="list-style-type: none"> शेळ्यांना पायखुरी/तोंडखुरी, घटसर्प आणि आंत्रविषार टाळण्याकरिता पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्याच्या सल्ल्याने लसीकरण करावे. जनावरांना स्वच्छ आणि थंड पाण्याची सोय करावी.

कुकुटपालन विषयक निहाय सल्ला:

कुकुटपालन विषयक	कुकुटपालन विषयक निहाय सल्ला
पक्षी	<ul style="list-style-type: none"> पक्षांना सकस आहार तसेच स्वच्छ व थंड पाण्याची व्यवस्था करावी.

इतर (माती / जमीन तयार करणे) निहाय सल्ला:

इतर (माती / जमीन तयार करणे)	इतर (माती / जमीन तयार करणे) निहाय सल्ला
सामान्य सल्ला	<ul style="list-style-type: none"> हवामान आधारित कृषी सल्ला पत्रिकेमध्ये नमूद तारखांची वैधता हि नमूद तारखेच्या सकाळी ०८:३० वाजेपर्यंत असेल, याची नोंद घ्यावी. * संशोधनावर आधारित शिफारस. दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक रसायने किंवा संजीवके एकत्र मिसळू नये.